

**JEROEN
VAN BERKEL**

**RADICAAL
ANDERS**

*Mijn antwoord op de koersverkenning van de PvdA
Amsterdam, vastgesteld door de leden op 12 april 2017.*

Juni 2017

Beste leden van de PvdA Amsterdam,

Het moet anders met Amsterdam, radicaal anders. Daarom stel ik mij kandidaat voor het lijsttrekkerschap van de PvdA Amsterdam. Het gaat zo goed met onze stad dat we de grip dreigen te verliezen. Dat Amsterdammers niet meer weten hoe hun buurt en stad er over vijf jaar uitziet en vooral of zij nog onderdeel zijn van dat plaatje.

De Koersverkenning, die is vastgesteld op de Algemene Ledenvergadering van 12 april, geeft de toekomstig lijsttrekker richting voor de komende jaren. Voor welke uitdagingen Amsterdam staat en hoe de PvdA de komende jaren zich daar toe moet verhouden.

Ik geloof in Amsterdam, ik geloof in de Amsterdammers en ik geloof dat het geweldige succes van onze stad te danken is aan die enorme diversiteit van die Amsterdammers. En daarom gaan wij de Amsterdammer weer grip op de stad geven. Door het anders te doen, radicaal anders.

Doe je ogen dicht en stel je de buurten van Amsterdam voor. De Spaarndammerbuurt, de Vondelparkbuurt, de Van der Pekbuurt, de Reimerswaalbuurt, Buitenveldert, de Bijlmer, de Jordaan. Allemaal eigen gemeenschappen met prachtige eigen kenmerken en ook met eigen problemen. Als we de Amsterdammers echt willen bereiken dan zullen we Amsterdammers in hun buurt moeten bereiken en de problemen daar voor ze oplossen.

PvdA'ers zijn ontzettend goed in het bedenken van wat er mis is in de stad en wat er waar moet gebeuren. Sociaal isolement, eenzaamheid, veiligheid, zorg in de buurt, we kennen de thema's allemaal. Maar we vergeten hierbij altijd één iemand ook te vragen wat hij daarvan vindt: de Amsterdammer. Dat gaan we deze verkiezingen anders doen: radicaal anders.

Amsterdam is een waanzinnig succesvolle stad en onze economie draait als een tierelier. Mensen over de hele wereld willen hier graag wonen, uit alle hoeken en windstreken komen bezoekers naar onze stad, en we zitten midden in het centrum van alles wat creatief spannend en leuk is. Maar we willen we de stad ook duurzaam, gemengd en voor iedereen toegankelijk houden.

Daarom klinkt er een sterke roep om meer grip te krijgen op de problemen in Amsterdam: de groeiende toeristenstromen, de stijgende huizenprijzen en krapte op de sociale woningmarkt, en het niet halen van de klimaatnormen. Ik vind dat we als Amsterdams bestuur die problemen op een halfslachtige manier aanpakken. De voorstellen volgen elkaar op, maar we blijven doormodderen.

We roepen woningcorporaties op om te stoppen met de verkoop van sociale huurwoningen, zonder dat we die woningcorporaties daartoe kunnen dwingen. We zetten meer handhaving in om het centrum leefbaar te houden, maar daardoor blijft er nauwelijks handhaving over in Nieuw-West en Noord. We sluiten grachten af voor Amsterdammers, om vrij baan te maken voor rondvaartboten vol toeristen. We stimuleren groene maatregelen, maar vooral de hipste initiatieven profiteren.

Er zijn de afgelopen jaren veel moties ingediend, veel plannen gemaakt om zaken te beteugelen, maar telkens waren de maatregelen een compromis die uiteindelijk weer binnen de kortste keren zijn eigen problemen veroorzaakten. Daarom kies ik voor duidelijke plannen, voor sterke plannen, voor radicale andere plannen. Want bij een sterke stad hoort een sterk stadsbestuur. Een sterk stadsbestuur dat in elke buurt kijkt naar wat er nodig is en dat vervolgens gewoon regelt.

Dit is mijn antwoord op de koersverkenning.

Onrecht#1. Het recht van de dikste portemonnee

In dit hoofdstuk wordt geconstateerd dat de PvdA een haat-liefde verhouding heeft met marktwerking. Als voorbeeld wordt de huizenmarkt behandeld.

We zijn inderdaad de grip op de huizenmarkt kwijt. Corporaties kunnen doen met sociale woningen wat ze willen, verkopen bijvoorbeeld. Of de huren zodanig verhogen dat het geen sociale woningen meer zijn. Dat moeten ze ook wel, want met die hoge opbrengsten, kunnen ze meer woningen terugbouwen en dat is goed, dus ik snap die noodzaak heel goed. Die staan alleen wel elders in de stad. We verliezen daardoor sociale huurwoningen en buurten worden te duur voor de opgroeiende kinderen in de buurt, die na hun studie Verpleegkunde niet in de buurt kunnen blijven wonen.

Deels komt dat door wetgeving, dus dat zouden we als PvdA in Den Haag anders kunnen regelen, is dan een voor de hand liggend verwijt of excuus.

Maar daar hebben we als PvdA Amsterdam niets aan. Wij moeten het hier doen, met de middelen die wij hebben. Wij moeten die grip op de markt proberen terug te veroveren. Mijn voorstel is dan ook om de corporaties te helpen door als gemeente Amsterdam die woningen te kopen en blijvend te verhuren als sociale huurwoning. Dat is niet raar of marktversturend. We deden dat al en doen dat nu nog steeds. Zo is de gemeente Amsterdam al jaren eigenaar van molens, schoolgebouwen, winkels, kantoren én woningen. Onlangs nog hebben we in stadsdeel West een heel blok woningen gekocht, mooi opgeknapt en weer doorverkocht (met winst, jaja!) aan een particuliere belegger, maar de woningen zijn nog steeds sociale huurwoningen.

Zo houden we sociale woningen beschikbaar in de binnenstad, de Pijp en Oud West, hebben de corporaties hun geld om te

investeren en kunnen opgroeiende jongeren ook in aanmerking komen voor een sociale huurwoning. We hebben zo weer grip. Kortom, het is radicaal anders, maar eigenlijk heel gewoon!

Terecht concludeert de Koersverkenning dat bij grote stedelijke ontwikkelingsprojecten top down de kaders worden bepaald en worden aanbesteed, waarbij de hoogste bieder wint. Dit proces speelt zich volledig af zonder enige discussie met de Amsterdammer. Hooguit een paar betrokken raadsleden doen nog wat suggesties, maar het proces is leidend.

Laten we er een voorbeeld bij halen hoe het anders zou kunnen: Sluisbuurt. Op dit eiland is woningbouw gepland. Veel woningbouw. Er is een stedenbouwkundig ontwerp vastgesteld door het College en straks geeft de raad akkoord om het op die manier te gaan aanbesteden. En hoewel alle Amsterdammers er over praten, onderdeel van de besluitvorming zijn zij niet. Noord is boos omdat ze de schaduw niet willen, Centrum is boos omdat hun horizon wordt vervuild, Sporenburg is boos omdat er een hoofdweg door hun woonstraat komt. Maar het is roepen langs de zijlijn. En onder het motto: 'er moet gebouwd worden en wel snel' is er geen tijd om die discussie eens goed te voeren. Het lijkt erg op de plannen uit de jaren zestig over de Haarlemmerhouttuinen en de Jordaan. Die zouden ook plat gegooid worden, zonder enige inspraak. Een paar fikse rellen later werd er toch geluisterd.

Ik ben voor een heel andere aanpak. Als we nu een half jaar de tijd nemen om aan de Amsterdammer en iedereen in Nederland die kennis van zaken of creatieve ideeën heeft, te vragen wat zij er van denken. We bouwen een discussieplatform met daarop het stedenbouwkundig plan. Iedereen kan vervolgens onderwerpen aandragen en daarover met elkaar in discussie en ideeën aandragen voor de

knelpunten. Hoe kunnen we die horizonvervuiling vanuit het centrum het hoofd bieden en toch hoogbouw plegen? Hoe lossen we het verkeersprobleem op? Kunnen we de hoogte in zonder Noord in de schaduw te leggen?

Ik ben ervan overtuigd dat veel Amsterdammers het fijn vinden te reageren, maar het nog leuker vinden om alternatieven aan te dragen. Want veel Amsterdammers zijn, naast bewoner, ook architect, verkeersdeskundige, milieuspecialist, bouwtechnicus, futuroloog, kunstenaar etc. En reken maar dat ze bij de TU Delft staan te springen om als groepjes studenten hun high-tech oplossingen los te laten op Sluisbuurt. Uiteraard kan iedereen weer op elkaar reageren en stemmen op de mooiste, slimste en beste ideeën. Vervolgens maken we met die input een aangepast plan, dat door de Amsterdammers samen is bedacht. Misschien radicaal anders, maar eigenlijk heel gewoon.

Deze werkwijze pas ik als stadsdeelbestuurder ook toe in West. Dit heb ik bijvoorbeeld gedaan bij de inrichting van het Bellamyplein in Oud West en het tunneltje in het Westerpark. We vroegen aan bewoners een ontwerp in te dienen voor de muren van een fietstunneltje. Online kwamen in een maand 49 ontwerpen binnen, waar 6.000 mensen op hebben gestemd. Zie de website www.openstadsdeel.nl voor verschillende voorbeelden van hoe Amsterdammers online hun mening geven, plannen maken en er over besluiten. Mijn motto bij die manier van werken is: **‘Op verkiezingsdag wordt iedere stem geteld, op alle andere dagen wordt iedere stem gehoord.’** Deze werkwijze wil ik uitbreiden naar heel Amsterdam.

Onrecht#2. Het recht van de grootste mond

Dit hoofdstuk pleit ervoor om de zeggenschap van alle groeperingen op de keuzes in Amsterdam en hun onderlinge verbinding op een andere manier in te vullen. Ik verzet mij ook tot in mijn vezels tegen het wij-zij denken.

Verbinding ontstaat in de buurt. Veel Amsterdamse straten worden bewoond door uiteenlopende soorten bewoners. De authentieke Amsterdamse oudere buurvrouw op de benedenverdieping, een Turks migrantengezin op de eerste verdieping, twee yupperige tweeverdieners daarboven en helemaal bovenin een statushouder die gevlucht is voor de burgeroorlog in Syrië en in Nederland een nieuw bestaan opbouwt. Dit is een dwarsdoorsnede van een Amsterdamse portiek. Dat is de kracht van Amsterdam. Dat moeten we vooral behouden, maar ook verder versterken. Elke bewoner van zo'n portiek moet zich betrokken voelen bij de stad en buurt. Alle Amsterdammers willen in een fijne buurt wonen.

Daarom gaan aan we de slag met de wensen van de Amsterdammers. Als buurten een extra wijkagent willen, dan krijgen ze een extra wijkagent. Als buurten een wijkrestaurant nodig hebben voor buurtbewoners die in een sociaal isolement zitten, dan zorgen we voor een buurtrestaurant. Als wijken een goed verlichte tunnel nodig hebben, zodat mensen veilig thuis kunnen komen, dan zorgen we voor een goed verlichte tunnel. Zo krijgen we grip op Amsterdam en geven we Amsterdammers zeggenschap over hun directe omgeving.

De PvdA gaat daarom in alle 97 buurten vragen hoe de Amsterdammers hun buurt schoon, veilig en sociaal willen maken en houden. Ons verkiezingsprogramma wordt dan ook het dikste verkiezingsprogramma van heel Amsterdam, want wij gaan in alle 97 buurten vragen hoe de Amsterdammers dit samen met ons willen doen en dat schrijven we op in 97

buurtplannen en die 97 buurtplannen vormen het leeuwendeel van ons verkiezingsprogramma!

Goede zorg direct in de buurt is een andere belangrijke voorwaarde voor verbinding in de buurt. Met de middelen die wij al beschikbaar hebben, kan in iedere buurt een voorziening worden gecreëerd. Hier kunnen kinderen of partners terecht met vragen over de voorzieningen die beschikbaar zijn om hun ouders of echtgenoot langer thuis te kunnen laten wonen. Er kan per buurt een handige oudere klusjesman in dienst worden genomen om bij ouderen thuis drempels te verwijderen en beugels aan te brengen. In de buurtvoorziening kan de familie vrijwilligers ontmoeten die hen kunnen helpen. De ambulante professionals kunnen elkaar in de buurt treffen om te overleggen over cliënten en hun mantelzorgers. De buurtbezorgster kan bij ouderen langs om te checken hoe het gaat.

Vele activiteiten worden hier vanuit georganiseerd, door en voor de buurt. Van wandelclubs tot buurtrestaurant tot bingoavonden waar iedereen welkom is, jong en oud. Zo ontstaat in elke buurt in Amsterdam een samenhangende gemeenschap rond ouderen en anderen die zorg nodig hebben.

Onrecht#3. Het recht van de beste connecties

Dit derde hoofdstuk constateert dat ondanks de rijkdom van de stad, er te weinig mensen profiteren van de groei en welvaart in Amsterdam. De verheffingsgedachte staat daardoor onder druk. Een voorbeeld is de vooringenomenheid rond schooladviezen. En de complexiteit van de overheid, waardoor Amsterdammers zorg en voorzieningen mislopen. Iedereen moet toegang krijgen tot het cultureel kapitaal. Oproep is om de verheffingsgedachte terug te brengen in het hart van onze missie. Een slotzin van een hoofdstuk waar ik helemaal strijdbaar van word!

Denk aan de zorg. Na de decentralisaties, die op zich een goede zaak zijn, zijn mensen voor zorg meer aangewezen op zichzelf. Met name voor kwetsbare groepen is dit zwaar. Wij pleiten daarom al jaren voor investeringen in zorg in de buurt.

Maar we krijgen nul op het rekest. Sterker: dit college stapelt bezuiniging op bezuiniging. Het Amsterdamse college van SP, VVD en D66 bezuinigt in de jaren 2015 tot en met 2018, bij ongewijzigd beleid, maar liefst 203,3 miljoen boven op de korting van het rijk. Anders gezegd: van het aan Amsterdam beschikbaar gestelde budget voor zorg aan ouderen en welzijn in de buurten houden we jaarlijks ruim 20 miljoen over. Daar heeft dit college vervolgens nog eens 116,9 miljoen extra op bezuinigd. Hadden wij het toegenomen aantal spoedopnames in Amsterdam dan niet kunnen voorkomen als zij gewoon ons geld dat ervoor bedoeld is en wij ontvingen van het kabinet, hadden ingezet voor dat doel? Ja, is de treurige conclusie, dat had gekund. En daarom is het ook zaak daar snel wat aan te doen. Laten we om te beginnen niet verder bezuinigen én de middelen die we krijgen echt investeren in zorg en welzijn in de buurt.

Investeren in cultuureducatie voor jongeren, investeren in culturele activiteiten in de buurt is een aanpak die ik heel

belangrijk vind. De bezuinigingen op de kunst in de buurt is het slopen van een zorgvuldig gebouwd netwerk. De vele kunstenaars die wij in de stad hebben, vinden het geweldig aan de culturele opvoeding van onze kinderen een bijdrage te leveren. Zoals Vera, fotograaf, die telkens groepjes van 10 kinderen leert fotograferen. Door ze aan de hand van een thema te leren kijken naar hun directe omgeving. En vervolgens maken ze prachtige foto's over wat bijvoorbeeld zorg voor hen betekent (zorg voor hun kleine zusje, zorg voor de poes).

Dit soort ervaringen zijn goud waard en leert kinderen hun talenten ontdekken. Dus moeten wij daar ook in durven investeren. Om kinderen daadwerkelijk te verheffen!

Maar als mensen iedere dag bezig zijn met overleven, met de eindjes aan elkaar knopen, de monden van hun kinderen te voeden, dan gaan zij ook niet mee doen in de buurt. Verheffing lukt niet best op een lege maag!

Daarom gaat de strijd tegen armoede en uitsluiting onverminderd door! We zorgen dat kinderen met een gevulde maag naar school gaan en anders vullen we die maagjes op school. Eerst de mensen uit de schulden, dan de overige problemen op orde en dan gaan we verheffen. Dan hebben mensen de kracht om mee te denken en te doen.

En ook armoede wil anders bestrijden. Radicaal anders bestrijden: Amsterdammers willen in een duurzame stad wonen. Maar nu profiteren vooral de welgestelden van de subsidies op duurzaamheid. Degene die kunnen kiezen voor een elektrische leaseauto, degene die hun vrijstaande huis zonder problemen volleggen met zonnepanelen. Dat is goed, want het helpt het milieu vooruit. Maar het is niet genoeg en komt weer ten goede aan hen die al hebben. Dat moet dus anders, radicaal anders.

Wij gaan alle platte daken, te beginnen in Nieuw-West, Noord en Zuidoost, vol leggen met zonnepanelen. En we beginnen in de buurten waar het aandeel sociale huur het grootst is. We financieren deze zonnepanelen als gemeente zelf. De opbrengsten van deze zonnepanelen gaan voor meer dan 80 procent naar de verlaging van de maandelijkse lasten van de bewoners van de flats onder deze groene daken. Zo maken we de stad groener én rijker, dat is sociaal.

Mijn politieke houding

In het slothoofdstuk van de koersverkenning wordt gepleit voor een nieuwe politieke attitude van de PvdA. De PvdA moet uit de politiek-bestuurlijke comfortzone breken.

In dit stuk heb ik duidelijk gemaakt hoe ik dit wil doen. Het is tijd voor een radicaal andere koers. Niet onze idealen, maar onze houding moet radicaal anders. Voorbij dus met die halfzachte maatregelen, op naar echte zeggenschap van Amsterdammers. Iedereen is hier welkom, om dat te bereiken hebben we een radicaal andere koers nodig. Niet alleen van de PvdA, maar van alle politieke partijen. Het is tijd om echte keuzes te maken en zo Amsterdam het bestuur te geven dat het verdient: een sterk bestuur, een radicaal ander bestuur.

Het stuk eindigt met de zin:

‘Op die weg moeten we moedig en vrolijk voorwaarts. In Amsterdam die heerlijke stad om in te leven.’

Ik heb de moed om deze stap te zetten, omdat ik weet dat jullie koers de mijne is, voorwaarts gaan we zeker en vrolijk ben ik altijd!

Met jou ga ik deze stad nog mooier, beter en socialer maken!

Mijn politieke mentoren: Khadija Arib en Ahmed Aboutaleb

Mijn verhaal in deze mooie stad begon in café Toemeloos aan de Overtoom. Een Grand-cafe annex buurtkroeg waar iedereen kwam. Onze buurman, studenten, buurvrouwen die gezellig een bakkie gingen doen en de paradijsvogels uit de buurt.

Ik stond op een avond achter de bar toen een vaste stamgast, vriendin en Tweede Kamerlid, een echte Amsterdamse met Marokkaanse wortels op een gegeven moment op mij afliep. Khadija Arib. Ze zei: 'Jeroen,

wordt het niet eens tijd voor een echte baan'. Zij heeft mij de eerste stap laten zetten op het pad naar de politiek. Zij heeft mij de kans gegeven haar politiek assistent te worden in Den Haag en ik heb ontzettend veel geleerd van deze razend intelligente, vasthoudende, sterke en eigenzinnige politica die uiteindelijk altijd voor elkaar krijgt wat ze wil en daar ben ik haar nog altijd dankbaar voor.

Er is nog een tweede persoon die heel belangrijk is geweest om te komen tot het moment waar we nu zijn. Die persoon is de oud-wethouder sociale zaken in Amsterdam, oud staatssecretaris sociale zaken en onze onvolprezen burgemeester van Rotterdam. Ahmed Aboutaleb!

Ahmed heeft me de kans gegeven om zijn politiek assistent te zijn in Amsterdam om te zien hoe hij altijd overal naar Amsterdammers bleef omkijken, elke vrijdag weer op stap ging om te voelen wat er leefde in de stad. Ahmed heeft mij laten zien hoe je in het diepste van je ziel, tijdens de meest vreselijke momenten een onwrikbaar geloof en vertrouwen in verbinding kan hebben en eerlijke, harde en rechtvaardige woorden kan spreken die een natie bij elkaar brengen, zoals na de vreselijke moord op Theo van Gogh. Van Ahmed heb ik gezien hoe je de passie als bestuurder kan overdragen en daarmee een stad kan leiden.

Bekijk ook de steunbetuiging op video van Ahmed via www.jeroenvanberkel.nl.

Wij steunen Jeroen

Achmed Baadoud, Stadsdeelvoorzitter Nieuw West

‘Na lang nadenken en gesprekken met andere kandidaten heb ik besloten om mij niet te kandideren voor het lijsttrekkerschap en sluit ik me aan bij het team van collega-bestuurder Jeroen van Berkel uit stadsdeel West. Onze opvattingen over politiek, Amsterdam en onze vereniging sluiten op elkaar aan, wat we overigens ook delen is de bewondering voor onze partijgenoot Ahmed Aboutaleb: Jeroen was zijn politieke adviseur, Ahmed was en is mijn voorbeeld.’

Mei Li Vos, publicist en voormalig Tweede Kamerlid

‘We hebben behoefte aan vrolijk links, met goede ideeën en dat is Jeroen!’

Soraya Layeb, lid PvdA Amsterdam Noord

‘Toen mijn moeder bijna 40 jaar geleden naar Amsterdam verhuisde vanuit een klein dorp in Oost-Groningen was Amsterdam een stad voor iedereen. Amsterdam is nog steeds een prachtige stad, maar helaas niet meer even toegankelijk en leefbaar voor iedereen, ongeacht wie je bent, waar je vandaan komt en hoeveel poen je hebt. Dat moet veranderen! Daarom steun ik Jeroen van Berkel. Hij heeft een duidelijke, sociale visie op de toekomst van Amsterdam en concrete plannen om dit om te zetten naar daden. Ben jij ook voor een duurzaam, toegankelijke en leefbaar Amsterdam? Steun dan Jeroen!’

Anne Janssen, lid bestuurscommissie Amsterdam West

‘Het is geweldig om met Jeroen samen te kunnen werken. Hij heeft oog voor bewoners, geeft nooit op en krijgt onze idealen

op de agenda. Er is geen betere lijsttrekker denkbaar voor de PvdA Amsterdam.'

Luc Holleman, oud bestuur PvdA Amsterdam

'De PvdA moet de kloof overbruggen tussen hoog en laag opgeleid en tussen rijk en arm. En dat lukt de partij niet meer. Het roer moet om. Als we het verschil willen maken moeten we weer een brug slaan naar een brede groep Amsterdammers. We hebben positieve mensen nodig die snappen wat er onder gewone Amsterdammers leeft. Jeroen van Berkel is niet alleen een ontzettend aardige man, maar ook oprecht geïnteresseerd in mensen. Met zijn optimisme kunnen we weer een partij worden van en voor alle Amsterdammers.'

Sandra Doevendans, Lid Provinciale Staten Noord-Holland

'Mijn naam is Sandra Doevendans en ik ben Statenlid voor de provincie Noord-Holland. Daarnaast werk ik als trainer en als coach in Amsterdam-West en daar ken ik ook Jeroen van Berkel ook van. Onze partij wordt vaak gezien als bestuurderspartij met grote afstand tot de mensen. Jeroen is precies het tegenovergestelde. Ik ken heb als een betrokken bestuurder die midden in de samenleving staat en bewoners ook kent bij naam en hen ook gedag zegt. En dat is fijn. Dat hebben we nodig. We gaan momenteel door diepe dalen, we hebben wat verkiezingen verloren. Het moet anders gaan. Radicaal anders! Het moet leuker, het moet inclusiever. We moeten weer de partij zijn die er voor iedereen is. Daarom vraag ik jullie stem op Jeroen van Berkel. Dan wordt het radicaal leuker én verbindender. Want dat is wat we nodig hebben.'

Fred Cohen, PvdA Amsterdam Zuid

'Ik beveel van harte Jeroen van Berkel aan als lijsttrekker voor de PvdA afdeling Amsterdam. Jeroen heeft een heel lange

politieke ervaring en is op dit moment lid van het dagelijks bestuur van de bestuurscommissie van de afdeling Amsterdam West. Net als Achmed Baâdoud onderschrijf ik de inhoud waarmee-en de wijze waarop hij zijn lijsttrekkerschap en Amsterdamse politiek leiderschap wil vormgeven. Jeroen staat o.a. voor een integrale aanpak rond veiligheidsvraagstukken, waarbij hij keten gericht denkt en handelt. Daarmee ontstaat een samenhang tussen diverse portefeuilles. Ik ervaar Jeroen als een verbinder die ook de nodige leiderschapseigenschappen bezit om zowel in een coalitie als in de oppositie de Amsterdamse PvdA standpunten naar voren te brengen. Dat zelfde zal hij ook als lijsttrekker doen. Met Jeroen heeft de Amsterdamse PvdA een heel goede lijsttrekker Mijn stem heeft hij.'

Kijk op www.jeroenvanberkel.nl voor meer steunbetuigingen.

